

EGERFOOD

Iránymutató magyar kutatók az élelmiszertudományban

**“Visszaemlékezés, tanúságok, mértékadó
tudományos tevékenység”**

I. évf. 1. Szám

**Telegdy Kováts László
(1902-1987)**

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Telegdy Kováts László

2012. december 5-én ünnepelte volna 110. születésnapját Telegdy Kováts László, az élelmiszerminőségi és élelmiszeralitikai módszerfejlesztés, illetve a technológiai hazai úttörője.

Életpályája

Nyitrai gimnáziumi tanulmányait követően iratkozott be a Budapesti Műszaki Egyetem Vegyészmérnöki Karára, ahol 1925-ben kapta meg vegyészmérnöki oklevelét. Még ebben az évben a híres hazai mezőgazdasági és talajtani tudós, Zsigmond Elek mellett lett tanársegéd.

Első kutatási sikereit a talajbiológia területén érte el, amelyek alapján egyetemi doktori címet kapott. Tudományos karrierjének fontos állomása volt hosszabb angliai tartózkodása, amelynek során egyrészt Russel professzor mellett folytatta talajbiológiai kutatásait, másrészt megismerkedett a matematikai-statisztika és a kísérlettervezés modern módszereivel.

1935-ben fordult a figyelmé a későbbi életművének fő területe az élelmiszerkémia és élelmiszertechnológia felé. Az Országos Chemiai Intézetben az élelmiszervizsgálatok, majd több ipari és minisztériumi beosztás során a technológiai irányítás és fejlesztés volt tevékenységének fő tárgya.

1950-ben nevezték ki egyetemi tanárnak és tanszékvezetőnek a Budapesti Műszaki Egyetem Vegyészmérnöki Kara akkori Élelmiszerkémiai Tanszékére. 1952-ben kapta meg a tudomány doktora címet tudományos munkássága elismeréseként. Ettől kezdve egészen 1987-ben bekövetkezett haláláig az oktatás került tevékenysége központjába harmonikusan ötvözve a kutatási munkával.

Telegdy Kováts László

Tudományos tevékenysége

Az élelmiszerminőség elméleti és gyakorlati kérdései egész életében foglalkoztatták, elsősorban a korszerű élelmiszervizsgálati módszerek adaptálása és továbbfejlesztése. Az eredmények közül kiemelkedő az érzékszervi bírálati metodikák kidolgozása, egy sor vitaminanalitikai módszer továbbfejlesztése, illetve az elektroforézises technika élelmiszervizsgálati alkalmazása.

Több mint 25 éves kutatás folyt Telegdy Kováts László professzor irányításával az élelmiszerek nem enzimes barnulási folyamataival kapcsolatban. Továbbvitte elődei gabonakémiai és élelmiszeranalitikai kutatásait.

Korán bekapcsolódott a Nemzetközi Gabonakémiai Szövetség (International Association for Cereal Chemistry=ICC) tevékenységébe. A nagyszámú publikáción túl a kutatások eredményeit felhasználták a cukoripari és kávé-feldolgozási technológia fejlesztésében. Úttörő jellegű kutatásokat végzett a csomagolóanyagokkal és az élelmiszercsomagolással kapcsolatban. Munkatársával, Szilasné Kelemen Magdával írt könyve az első ilyen tárgyú magyar nyelven megjelent könyvek közé tartozott.

Telegdy Kovács László iránymutatása illetve tevékenységének hatása napjainkban.

Kutató munkáját egyaránt jellemezte a tradíció tisztelete és az új tudományos irányzatok támogatása. Maradandót alkotott korszerű élelmiszervizsgálati módszerek kidolgozásában. A tudomány népszerűsítésében és az ismeretterjesztésben is aktív szerepet vállalt.

Külföldi tanulmányútjai során szerzett tapasztalatait elsősorban az agrokémiai kutatásaiban kamatoztatta. Életének fő motívuma az iskolateremtő tevékenység volt: doktori fokozatának megszerzését követően az oktatás került tevékenysége középpontjába, melyet harmonikusan ötvöztött a kutatási munkával. Telegdy Kovács László természettudományos területen folytatott tevékenysége és az oktatásban vállalt szerepe a mai nemzedék számára is iránymutató.

Telegdy Kovács László fő művei:

Az édesipar új problémái, Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Tudományos Egyesület, Budapest, 1953

Cukoripari mikrobiológia, Felsőoktatási Jegyzetellátó Vállalat, Budapest, 1954

Fa- és cirok-cukor, Mezőgazdasági Kiadó, Budapest, 1959

Élelmiszerek burkoló csomagolása, Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1962

Élelmiszerek tartósítása I.-II., Tankönyvkiadó Vállalat, Budapest, 1963

Az élet kémiai vonatkozásai, Tankönyvkiadó Vállalat, Budapest, 1963

Korszerű élelmiszeripari vízgazdálkodás, Tankönyvkiadó Vállalat, Budapest, 1962

